

Адыгэ Макъ-

Бэдзэогъум и 27-р — Адыгейим
къэралыгъо гъэпсыкіэ иэ зыхъугъе Маф

1923-рэ ильесым
Гъэтхапэм
къыштэжъягъау къыдекъы

№ 209 (22658)

2022-рэ ильес

БЭРЭСКЭЖЪЙИ
ШЭКЮГЪУМ и 16

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП
къыхэтэутыгъэхэр ыкъи нэмьк
къэбархэр тисайт ижбулгъотэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээзет

Саугъэт фагъэуцуугъ

Адыгейим ия 100-рэ ильес къыдыхэлъятағъау Адыгэ хэку комитетым иапэрэ секретарыгъау, Адыгэ автоном хэкум иуцун зиахыышхо хэзышыхъэгъэ Хъахъурэтэ Шыхъанчэрый Умар ыкъом тыгъуасэ Мыекъуапэ саугъэт къыштыфызэшахыгъ. Адыгэ автоном хэкум иапэрэ пащэ исаугъэтэу джэрзым хэшыкыгъэр, метри 3,2-рэ зильэгагъэр Мыекъуапэ ивокзал йупэ щагъэуцуугъ.

Саугъэтим икъызэшахын тегъэспыхъээ юфтихъабзэм хэлэжъягъэх Адыгейим и Лышъхъэ Къумпъыл Мурат, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, федеральнэ инспектор шхъалэу Сергей Дрокинэр, АР-м икъэралыгъо улчэжъэгъо Тхъакууцина Аслын, Урысъем юфшиэнэмкэ и Лышъхъэ, УФ-м и Общественэ палатэ хэтэу Мэшбэшэ Исхъакъ, хэбзэ кулыкъухэм, общественнэ организациехэм, нылжыкъэ обьединенихэм ялыхъохэр, республикэм исхэм ашыщхэмрэ аш ихъакъэхэмрэ. Джаш фэдэу саугъэтэйр зышыгъэу, УФ-м изаслуженэ сурэтышэу, КъБР-м инароднэ сурэтышэу Шъэокъуй Хъамиди юфтихъабзэм хэлэжъагъ.

Юфтихъабзэм къеклонлагъэхэм зафигъээзэ Адыгейим и Лышъхъэ зэрэхигъеунэ-фыкыгъэмкэ, Хъахъурэтэ Шыхъанчэрье Адыгэ автоном хэкум иуцуни, хэхъоньгъэ егъашыгъэними иахыышхо ахишихъягъ.

«Акылышилоу, пэцэ дэгъоу щитыгъээ, пшъэдэкыжышихо зэрихыэр къызыгуршигъээ Хъахъурэтэ Шыхъанчэрье Адыгейми Пишигэ шъолтыри ляшиу ашалтытэ. Ар сидигуу Иофэу ыгъэцакирэм фэшыгъягъ. Анахь шхъаир — Адыгейимрэ аш исхэмрэ шиу зэрилэгъущигъэхэр, щиэнгъэу хэкум илтыр нахышилоу хъунымкэ фэлэкыгъиштыр эзээ зэришгъэгъэр ары», — къыуагъ Къумпъыл Мурат.

(Икъуух я 2-рэ нэклуб. ит).

Гъогум ишын пэшүагъэхъашт

Урысые Федерацием и Правительствэ 2022-рэ ильесым федеральнэ бюджетым къыхатъэкъышт ахъщэ тедзэхэу гъогухэм яшын тельятағъэхэр шъолтырхэм атегощағъэ зэрэхъушт шыкъэр ыухэсигъ.

Адыгэ Республикэм гъогум хъызметым инфраструктурэ ихэхъоньгъэ пэуигъэхъянэу сомэ миллион 350-рэ джыри ахъщэ тедзэу къыфыхагъэкыгъ. Мыекъопэ районымкэ Гъозэрыплэе икъеу Лэгъо-Накъэ нэсийт гъогум ишын республикэм игъогухэмкэ анахь проект инхэм зыкъэ ашыщ, Адыгейим зекъонымкэ инфраструктурэ хэхъоньгъэ юшыннымкэ аш мэхъянэшо илээ щыт. А гъогум зекъонымкэ анахь цэргийхъугъэ чылгитлур зэрилхыгъ. Аш нэмыкъэу къушхъэльэ чылгэхэм ама-

Къэралыгъо Думэм идепутатэу, бюджетымкэ ыкъи хэбзэлаххэмкэ комитетым хэтэу Владислав Резник ашкъэ ишүагъэ къыгъэхъягъ.

«Гъозэрыплэе икъеу Лэгъо-Накъэ нэсийт гъогум ишын республикэм игъогухэмкэ анахь проект инхэм зыкъэ ашыщ, Адыгейим зекъонымкэ инфраструктурэ хэхъоньгъэ юшыннымкэ аш мэхъянэшо илээ щыт. А гъогум зекъонымкэ анахь цэргийхъугъэ чылгитлур зэрилхыгъ. Аш нэмыкъэу къушхъэльэ чылгэхэм ама-

лыхъэхэр яэ хъущых зекъохэр нахьы- бэу къякъолэнхэмкэ ыкъи цыфхэмкэ нахь ырэфээгъэ хъущт», — къыуагъ Къумпъыл Мурат.

АР-м и Лышъхъэ къызэрхигъэштыгъэмкэ, федеральнэ гулчэм гъусэнгъээ дырилэу республикэм ильес къэс инфраструктурнэ проектышхохэр щыпхыращых. Гүшүлээ пае, Мыекъуапэ къэзүхъашт автомобиль гъогум ия 3-рэ чээзыу ишын ухыгъэним, джаш фэдэу автомобиль гъогоу Инэм икъеу Бжыхъэкъоякъэм нэсийтим транспорт зэхэкъыпэу илэ-

щтыр ыкъэм нэгъэсигъэним апае федеральнэ мыльку мы ильесым къафыхъягъэкыгъ. Аш нэмькъэу льэпкъ проек-тэу «Шынэгъончъэ ыкъи шэпхъешүхэм адиштэрэ гъогухэр» зыфилорэм тельятағъэхъягъэ хэлъэу гъогухэм ягъэцэгъэхъягъын Адыгейим цызэшүахъ.

«Джырэ уахтэм диштэрэ гъогу инфраструктурэр гээспыгъэнэр Урысые и Президентэу Владимир Пути-нээдээ къыгъэуцугъэ шхъаирээ хэлъэхэм зыкъэ ашыщ. Хэгъэгүм ишьольырхэм, Адыгейим зэрэхэтэу, ясоциаль-нэ-экономикэ хэхъоньгъэ аш ельы-тыгъэу щыт. Республикэм ипашхэм тэргэгүсэу, партиеу «Единэ Россием» илэпэйгэй хэлъэу гъогухэм яшын пэуихъашт мылькум щыщ федеральнэ бюджетым къыхэгъэкыгъэним тэгъэ-пыхъэгъэ юфшиэнэр лыдгээкотэшт», — къыуагъ Владислав Резник.

АР-м и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу

Саугъэт фагъэуцугъ

(Икъеух).

Республикэм ипащэ джащ фэдэу кызыэрхигъэшгъэмкэ, Хъахъуртэ Шыхъанчэрье идуная зехъожь нэуж имылажъе агъемисэгъагъ, нэужым зэфагъэр зыпкэ рагъеуцожыгъагъ.

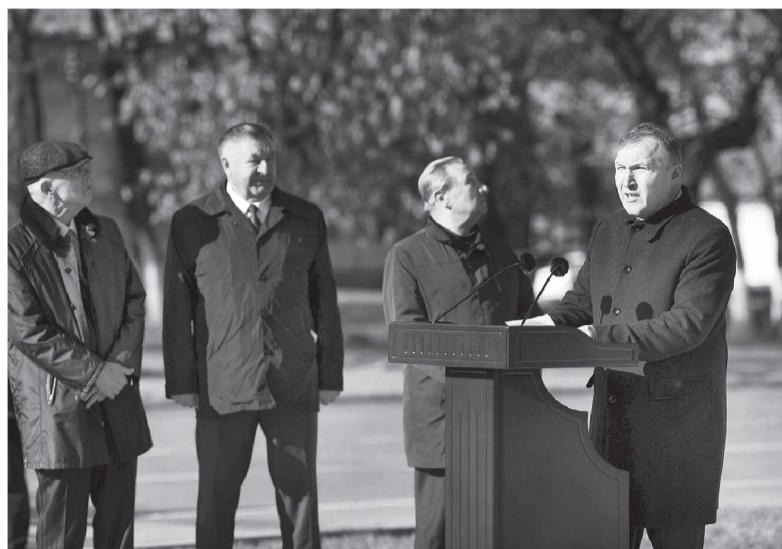
«Тичын Игъгу цырылом ичыфтуу ттөлтүгъэрг зытетэгъэ-кыжыс: Адыгей гүнсөм зи-цизынгъэ фэзитүгъэ цыф шалгъом иапэрэ саугъэт

Мыекъуапэ кызыфы-эзгүтхы. Республиком исхэм саугъэтим игъеуун кыдырагъиштагъ. Цыфхэм, об-щественнюю Иофшийхэм ар ичюю агъегъуцугъагъ», — кызы-иуагъ Къумпый Мурат.

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхаматэу Владимир Нарожнэри УФ-м и Обществен-нэ палатэ хэтэу Мэшбэшэ Исхъакы кызыгушыгъэхэм джы-дэдэм республикэм исхэм кыткэлхъухашт лэууххеми а саугъэтыр лъешэу зэрагъэль-пэштэр къауагъ.

Саугъэтыр зышыгъэ Шъэ-окъуй Хъамиде а проектышхом хэлэжъэнэу амал зэрилагъэмкэ зэрафэрэзэр, Адыгейм исхэм хэкум ициф цэрылохэр зера-щмыгъупшэхэрээр зэригуул-кыуагъ.

Шыгу къэтэгъэкъы Хъахъуртэ Шыхъанчэрье 1883-рэ ильэсүм къуаджэу Хъаштыку дэсигъэ мэкумэшшэ угнагьом къизэрихъухъагъэр. Зы класс хъурэ Шапсыгъэ училищи.

Екатеринодарскэ дзэ-фельдшер еджапэр аш кыуухыгъэх. Рево-люционнэ движением чанэу хэлэжъагъ, РККА-м кулыкъу щихыгъ, граждан заом хэлэ-жъагъ. 1922-рэ ильэсүм Адыгэ автомон хэкоу зэхажагъэм ихэу исполком иапэрэ тхаматэу хадзыгъ. 1932-рэ ильэсүм кы-щегъэжъагъэу 1935-м нэс ВКП(б)-м и Адыгэ хэку комитет иапэрэ секретарэу щытыгъ. Быракъ Плыжыкъым иорден кы-фагъэшшошагъ.

Экономикэмки, культурэмки юфхъабзэу Адыгейм щызэрхъя-хэм Хъахъуратэм иахышшо ахишыхъагъ. Аш пэшэнгъэ зыщызэрихъэгъэ ильэсхэм кэ-лэгъеджэ техникумр кызыгъу-хыгъ, цыфхэм тхэкэл-еджэкэ

амалыр алэ кырагъэхъанымкэ юфхъо ышлагъ. Промышленно-стым, мэкью-мэштим, гъэсэн-гъэм, медицинэм япсөольбэ агъэпсэгъ, кадрхэм якъэхъа-зырынкэ юфхъо ашлагъ.

Хъахъуртэ Шыхъанчэрье идуная зехъожь нэуж, 1937-рэ ильэсүм, имылажъэу буржуазнэ националистическэ юфхъэр зэ-рихъагъэхэу пальхъэгъагъ, я 50-рэ ильэсхэм агузэу аухы-ижыгъагъ. 1967-рэ ильэсүм ишкэлгэу куаджэу Афыпсыпэ аш исаугэш щагъеуцугъ. Нэужым Мыекъуапэрэ Краснодаррэ яурамхэм аш ыцэ афаусыгъ, мемориальнэ мыжъобгъухэр щагъеуцугъэх.

АР-м и Лышхъэ пресс-кулыкъу

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Дунэе фестивалым шъукъеблагъэх

Академическэ музыкэм и Дунэе фестиваль шэкъогъум и 16 — 18-м Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние щыкъошт.

— Адыгэ Республикэм культурэмкэ и Министерствэ, АР-м и Къэралыгъо филармоние, Адыгейм иком-позиторхэм я Союз зэхажэрэ Дунэе фестивалым Урысыем, Белоруссием, Абхазиим, Узбекистан, Иран яком-позиторхэм ямузык щыуцт, — кытиуагъ Адыгэ Республикэм культурэмкэ и Министерствэ иотдел ипащэу,

Адыгейм культурэмкэ изаслуженне юфхъэу Шэуджэн Бэлэ.

«Музыкальнэ Адыгейр» зыфиорэ Дунэе фестивалым композиторхэу Нэхэе Аслын, Хъалупэ Джэбраил, Тото Аджапуа, Рустам Абдулаевым, Рэшыд Калимуллиним, Тхъабысымэ Умарэ, Кыкы Хъисэ, Анзорыкъо Чеслав, Сэмэгу Гощнагъо, фэшьхъафхэм аусыгъэ произведенияхэр щыуцтых. Зэльшашэрэ музыканхэм ялэпэлэсэнгъэ къагъэлэгъошт.

Къэралыгъо гъэпсыкэ иш Адыгейр зынсэурэр ильэсү 100 зэрэхъугъэм фэгъэхъыгъэ Дунэе фестивалым еплты зышоийхъохэр ылкэ амьтэу филармониим чагъэхъащых. Шъукъеблагъэх фестивалым.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Самбо

Бэнаклохэм тафэгушо

Самбэм и Мафэ непэ Урысыем щагъэмэфэкъы.

— Адыгэ Республикэм самбэмкэ и бэнаклохэм дунаим, Европэм гъэхъагъэу щашыгъэм тырэгушо, — кытиуагъ Адыгейм самбэмкэ ибэнэпэ еджапэрэ ишаццу Делэксю Адам. — Урысыем и Къэралыгъо Думэ иденпутатэу Хъасанэкъо Мурат гъогогуу 11 дунаим апэрэ Чын-Иэр кызыцидыхыгъ. Хъэнэе Арамбай, Владимир Невзоровыр, Емыж Арамбай, Алхъо Сыхьат-

бы, Абрам Агамиян, Владимир Дутовыр, Владимир Гуриныр, Мэрэтыкъо Сахыидэ, Гостэкъо Хумэр, Хъэнэе Хъамидэ, эн-мыкхэр спортышхом щы-цэрилох, ныбжыкхэм щысэишу афхъях. Мэфэкъыл фэгъэхъыгъэу тафэгушо.

Самбэм и Мафэ фэгъэхъыгъэ республикэ зэлүкэгъухэр шэкъогъум и 20-м Пэнэжкыкъуа щыкъошт. Зэхажаклохэм спортым иветеранхэр, самбэмкэ бэнаклохэр юфхъабзэм рагъэблагъэх. Тибэнаклохэм тафэгушо, ямедальхэм ахагъэхъонэу афэтэло.

САХЫИДЭКЬО Нурбай.

Урысые Федерацием и Президент и Указ

Урысые Федерацием икъэралыгъо шухъафтынхэр афгъэшшошгъэнхэм ехыылдагъ

Псауныгъэм икъеухумэнкэ гъэхъагъэу илэхэм ыкы ильэсэбэ хъугъэу гутиныгъэ фырилэу юф зэришлэрэм апае щытхууцэу «Урысые Федерацием изаслуженне врачи» зыфиорэр Гельфанд Альберт Иосиф ыкъом — Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухумэнкэ икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Жъэгъэухэм зыщялазхэрэ Адыгэ республикэ клиническэ диспансерэу Д. М. Шышхъэм ыцэлэ щытыр» зыфиорэрэ иврач фэгъэшшошгъэнэу.

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир ПУТИН

Москва, Кремль
чээпэогъум и 7, 2022-рэ ильэс
N 713

Урысые Федерацием и Президент и Указ

Урысые Федерацием икъэралыгъо шухъафтынхэр афгъэшшошгъэнхэм ехыылдагъ

Физическэ культурэм ихэхъоныгъэрэ спортым цыфхэр жу-гъэу хэцгээнхэмрэ ялах зэрахашхъагъэм пае орденэу «Хэ-гъэгум ыпашхъэ гъэхъагъэу щыришээм апае» зыфиорэр имедалэу я II-рэ шууаш эзлэр афгъэшшошгъэнэу:

Емыж Арамбай Ибрахым ыкъом — Урысыем спортымкэ изаслуженне мастер;

Лъэцэр Хъазрэт Аслынбэч ыкъом — Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ Республикэм спортымкэ ихэшыпкыгъээ командэхэм ягъэхъазырынкэ и Гупч» зыфиорэр инструктор шыхъа, иотдел иметодист.

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир ПУТИН

Москва, Кремль
чээпэогъум и 12, 2022-рэ ильэс
N 732

Урысые Федерацием и Президент и Указ

Урысые Федерацием икъэралыгъо шухъафтынхэр афгъэшшошгъэнхэм ехыылдагъ

Энергетикэм ыльэнэйкъох гъэхъагъэу ялэхэм ыкы ильэсэбэ хъугъэу гутиныгъэ фырилэу юф зэришлэрэм апае щытхууцэу «Урысые Федерацием изаслуженне энергетик» зыфиорэр афгъэшшошгъэнэу:

Трофимов Сергей Анатолий ыкъом — яхъэхэль обществэу «Россети Кубань» зыфиорэр икъутамэу «Адыгэ электрическэ сетьхэр» зыфиорэр иэлэктромонтер;

Хъасин Рэмэзан Мэдинэ ыкъом — яхъэхэль обществэу «Адыгэ электрическэ сетьхэр» зыфиорэр Кощхэблэ районымкэ иэлэктромонтер.

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир ПУТИН

Москва, Кремль
шэкъогъум и 4, 2022-рэ ильэс
N 796

Фестиваль-зэнэкъокъу

МэфэкI фаб

Чьэпыогъум и 15-м къуаджэу Улапэ культурэм и Унэу дэтым республикэ фестиваль-зэнэкъокъу «Къоджэ бзыльфыгъэм изы маф» зыфиорэр щыкъуагъ.

Аш кіещакю фэхъугь АР-м избыльфыгъехэм я Союз Красногвардейскэ районымкэ икъутамэ. Лъэпкъ проектэу «Культурэм» ипрограммэу «Равенство. Развитие. Мир в 21-м веке» зыфиоу ильэс зэкэлъякъохэм зыдэлжэхъэштхэм пэуагъехъанэу Урысыем избыльфыгъехэм я Союз сомэ мини 100 къыфитупщыгь АР-м избыльфыгъехэм я Союз. Чылэ щынакъэр ыкъи ар къэлэтыгъэнымкэ бзыльфыгъехэм юфыбэу зэшшуахъэр фестивалым къыриотыкъишт.

Адыгейим икъопэ пстэумэ къарыкыгъэ хъакъехэм зэрагъаша шимэ ашоигъуагъ къоджэдэс бзыльфыгъехэм ямафэ пэпчъ гъешэгъонэу зэрагъакъорэр. Хъакъехэм ахэтгъях Красногвардейскэ район администрением ипащэу Гъубжъекъо Тимур, депутатхэм ярайон Совет итхаматэу А. В. Выставкинар, АР-м культурэмкэ иминистрэ игуадзэу С. Кушъур, АР-мкэ бзыльфыгъехэм я Союз итхаматэ игуадзэу Р. Натхъор, сэкъатныгъэ зи!ехэм ярест публикэ организациие ипащэу С. Агыржанакъор, бзыльфыгъехэм ярайон советхэм ятхаматхэр, къоджэ Советыим ипащэу Куфэнэ Анзор, кілэццыкы ЫыпшПэм илофышшэхэр.

Зекэ къызызжежъагъэр АР-м избыльфыгъехэм я Союз итхаматэу Вэрэкъо Халимэт ары. Бэрэ зэхэсигъохэм къахильхъуэхъугъэ программэ гъашэгъон зэхагъауцоныш, хабзэри къыздырагъаалээ грантыр къыдэхыгъэн зэрэфаэр, адыгэ культурэм ыкъи адыгабзэм зыкъягъэлтижъигъэнам мылькур зэрэпэуагъэхъащтыр. Чылэ горэ къыхэхыгъэу, адыгэ шэн-хабзэхэм апыльэу, лушу, халэлэу щыт. Къоджэдэсхэм яупчIэжъагъ. Аминэт Ны Хасэм хэт, динир елэжы, нэмаз еши, мэхъянэшхо реты бзыльфыгъеу укъехүнам, сабый къыппифэнам. Ахэм къахекIэу уипшэдэкъиж нахь ин мэхъу, уигукъэгъу, уишулъегъу, уилэдэби зедиштэнх фое. Уиунагъо дахэу

ашоигъуагъ. Къуаджэу Улапэ къыхахыгъ. Адыгэ нанэм ишувшагъехэмкэ бзыльфыгъэм изы мафэ къытегущыгъэйнэыр ижоу альэгъугъ. Улыхъожын имышыкълагъэу, хъазырэу адыгэ нанэр улапхэм ялгар — Алыбэрд Аминэт. Аминэт адыгэ культурэм фэшагъэу, цыфыгъэм, адыгэ шэн-хабзэхэм апыльэу, лушу, халэлэу щыт. Къоджэдэсхэм яупчIэжъагъ. Аминэт Ны Хасэм хэт, динир елэжы, нэмаз еши, мэхъянэшхо реты бзыльфыгъеу укъехүнам, сабый къыппифэнам. Ахэм къахекIэу уипшэдэкъиж нахь ин мэхъу, уигукъэгъу, уишулъегъу, уилэдэби зедиштэнх фое. Уиунагъо дахэу

пыгъыныр, уиххульфыгъэ уасэ фэпшыныр, уищуан-лэгъупэ къабзэу зепхъаныр, гупыкI-гу-мэкI уиленыр, уищагу къыдахъэрд дахэу упэгъокыныр, уирызыкъэу Алахым къыуитыгъэр апэбгъохыныр бзыльфыгъэм къытэфэрэ юфыгъох. Мыхэр, Аминэт зэрилтийтэрэмкэ, мыхтыгъэ хабзэхэу адыгэхэм ахэлтих.

Апэрэ къоджэ фестиваль-зэнэкъокъум ижэхъязырын къоджэдэс чанхэр, гьот зиэ улэпэ клалэхэр къыхэлжэхъащтыр. Мымафэм къоджэ гупчэм ит культурэм и Унэ ипчэхэр хъуауу зэхуыгъагъэх, щагур дахэу альэкIэрэктэ, цыфхэр нэшг-гүүхийх. Къоджэдэсхэр куп-купэу уна кіэракIэм къеблагъэх. Апэрэ фестиваль-зэнэкъокъу къоджэ бзыльфыгъэм изы мафэ фэхъыгъээр Улапэ дахэу щыкъуагъ. Зэрэхбээу, цыфэу къэклагъэхэм псынэкIэчэу чылэгъунэм щытым дэжь гъомылапхъэр алэгү итэу ашыпэгъокыгъэх. Улапэ итарихи, псынэм ихьиши кілэкIэу къафалотагъ.

МэфэкIыр культурэм и Унэ щыльагъэхъолотагъ. Бысынгушащу фестивалым хэлажэхэрэм ягъомылапхъэхэр зэпэутэу щытых. Пышина мэкэ жынчым зеэты. Пышина яланхэр байх, шхыныгъо зэфэшхъафхэмкэ ушъагъэх, пльэгү къодыхэмийн уагъэшхэкIы: хъалюо яланэр, пэльхъау яланэр, къурамбый яланэр, хъалыжъо яланэр, къэбым хэшькыгъэхэр зытэхэр.

Лъэпкъ шхыныгъохэм ялэшүгъэдэгъугъэ къекIолагъэхэм зекIами агъеунэфыгъ.

шыхъафыр ыкъи нысакIэм имэс-тэхэц Аминэт къыгъэлжэгъуагъ ыкъи къафилотагъ.

Апэрэ къоджэ фестиваль-зэнэкъокъум хэлжъагъэх Красногвардейскэ культурэм и Унэу дэтым иансамблэхэр, Улапэ икъэшшюкю купэу «Бэслынэй», ипшынэо купэу «Нарт шыа» зыфиохъэрэр. Къоджэ еджапэм щеджэрэ пшэшэхъэхэр Алыбэрд Аминэт иусхэм аышхэм къяджагъэх. Зэльашаэрэ орэдьиоу Лъэчэ Альбертэрэ Хъаткъо Раситэрэ орэдхэр къауагъэх.

Фестиваль-зэнэкъокъум зишилпкъэу хэлжъагъэ пэпчъ щагъешшуагъ, щалтыгатагъ. Алыбэрд Аминэт — къоджэ бзыльфыгъэм ишувшагъэхупхъагъэ жуорим хигъеунэфыкыгъ, «Лъэпкъ лъапсэм иухумаку» зыфиорэ цэр къыфаусыгъ. Аминэт икъуаджкэ зэрхупхъэм икъэбар Мыекъуапэ нэсыгъ, щыкълагъэтхыгъ. Къоджэ мэфэкIым — апэрэ фестиваль-зэнэкъокъум цыфыбэ зэфишагъ ыкъи ахэр альэгъуагъэм, зэхахыгъэм лъэшэу агъэрэзагъэх.

Фестивалым и Гран-при къэзылэжыгъэр шхыныгъо зэнэкъу-шыкъиэмкэ Осетиен теклонигъэр бэмшшэу къыщыдэзыхыгъэу, Улапэ щыц бзыльфыгъэу Тхакуущынэ Фаризат Долэтбий ылхэр ары.

«Нанэ илан» зыфиорэмкэ Пышикъэнэ Нуриет атекуагъ. «Нанэ икъоихыгъэкIе» — Хаджым Дианэ, «Нанэ имаст, нанэ ицилпх» зыфиорэ Ишлагъэмкэ Битэ Марзият теклонигъэр къидихыгъ. «Нанэ ишхъал» зыгъэ-оришиагъэр ыкъи атекуагъэр Ашхунэ Зурет.

Апэрэ къоджэ мэфэкI зэнэкъум къыгъэлжэгъуагъ унагъо пэпчъ гынэнчэу сэнгаусыгъ зэрилэр. Фойем щылпэгъурэ къэгэлжэгъон гъашэгъон зэфэшхъафмэ Адыгейр нэм къыкъа-гъацштыгъ. Бзыльфыгъэ Ишлагъэхэм ядэгүгъэдэхагъ бэшшагъо икъуштагъ. Джаущтэу фэбагъэ хэлпээ Улапэ мэфэкI фестиваль-зэнэкъокъур щыкъуагъ.

ПЫШИКЪЭНЭ Май.

Къиньгъохэм закъырагъэуфагъэп

Я 30-рэ ильэсхэм гъэсэнүгээ зиүэу Адыгейм исыгъэр бэп. Ахэм зэу ашынчыг Тыгъужь Мыхъутар.

Ильэс 24-рэ ыныбжьеу ар ВКП(б)-м хэхьагь. Лахьщыкье колхозым ипарторгэу щытыгь, партием и Тэхүүтэмькье райком инструкторыгь, крайпотребсоюзым мэкью-мэштимкэ иотдел ипшэагь.

ашыгьэм 1942 — 1943-рэ ильс-хэм якымафэ щырахыгь. Ялахылэу къудажэм дэсхэм зэш-хэм хялалтыгь бзыгъэхэр къа-ратыштыгь, ау ядэжь исынхэу къараоштыгъэп. Лъащэу щытыгъэ Хъазэрэт чынунэм зэрисы-

иңдес иштэйв.
Джашыгъум Азовэ-Черноморскэ хэкүм игупчэ зыдэшылгъэр Краснодар ары. Тэхүүтэмыкъуае щыц зэшьхэгүүсэхэй Тыгъуж Мыхуттаррэ Мусльимэтрэ Краснодар дэсигъэх, совет хабзэр Адыгейм щызыгъяуцугъэхэм ахэтигъэх. Кіелищэу къапыфагъэр — Хъазрэт, Даут. Азэмат алштыгъ.

Хъазрэт нынүүж борисы гъэм къыхэккэу ятлонэрэ лъакъори туберкулез хъульгагэе.
Кіалэхэм ятэшэу Рэмэзан партийнэ тофыштэу щытыгъ, партием и Ростов хэку комитетэу Ташкент ахыжыгъягъэм ар щылажъэштыгъ. Ыш иунагъо тъяамыклагъо къызэрхеъулагъэр зызехехым ар къуаджэм къекъогъагъ.

даут, Азметат ашынтын в.

1937-рэе ильесым зэштхъэ-гүсэхэм Тэхүүтэмькууа унэ шағылпсэу рагъяжьагь. Унагьом шыштхъэ къалэм джыри юф зэрэшиштэйгь. Клалэхэр игъусэу Мусльимэт къуаджэм кыргъэ-зэжьыгь. Чыпілә колхозым иар-телэу плуаблэхэмрэ матэхэмрэ къезышыщтыгъэм ибригадирэу юф ышагь. Хэгъэгу зэошхор кызвежьягъэм ыүүж мэфиц на-хыбы бэ темышлэу Мыхытар фрон-тым ашагь.

Кто виноват?

— Клэлэцыкыу ибэхэр зыща-лыгъре унэм ешьутых, ахэр шьо тэрээзү шыффэлүн шыульэкы-штэл, — **арыуаагь аш лахылыкхэм**.

Зэунэкьющхэм гъогупкыр къафызыхадзи, ятэшэу Хьамед зэшхэр клэлэцыкыу ибэхэр зы-шылыгъре унэм рицэжьягъях. Ау гъогу тетхэзэ, клэлэцыкыуухэм ядокументхэри ахыцэри ашуа-тыгъухи, ядэжь къагъэзэжын фаеу хүгъягь. Хыльтэхэр зэ-рэзэршэрэ вагонхэмкэ ахэр

— 1942-рэ ильэсүм ишь-шхъэлүү мазэ шхончыкъэ заухээзэ, нэмүүцхэр тикъуаджэ къыдэхъягъэх, — **игүкъэкъыжъхэмкэз** къыддэгүацэ **Тыгъужь зэшхэм анахыкъэу Азэмат.** — 1943-рэ ильэсүм имэзэе агъотыгъэр зэкъэ зэкъягууайи ахэм тикъуаджэ къабгынагь. Лагымэу къуаджэм къытырадзагъэм икъутафэ Хъазрэт ылъакъо къитефи ыгъефыкъуагь.

— 1942-рэ ильэсүм ишь-шхъэлүү мазэ шхончыкъэ заухээзэ, нэмүүцхэр тикъуаджэ къыдэхъягъэх, — **игүкъэкъыжъхэмкэз** къыддэгүацэ **Тыгъужь зэшхэм анахыкъэу Азэмат.** — 1943-рэ ильэсүм имэзэе агъотыгъэр зэкъэ зэкъягууайи ахэм тикъуаджэ къабгынагь. Лагымэу къуаджэм къытырадзагъэм икъутафэ Хъазрэт ылъакъо къитефи ыгъефыкъуагь.

— 1942-рэ ильэсүм ишь-шхъэлүү мазэ шхончыкъэ заухээзэ, нэмүүцхэр тикъуаджэ къыдэхъягъэх, — **игүкъэкъыжъхэмкэз** къыддэгүацэ **Тыгъужь зэшхэм анахыкъэу Азэмат.** — 1943-рэ ильэсүм имэзэе агъотыгъэр зэкъэ зэкъягууайи ахэм тикъуаджэ къабгынагь. Лагымэу къуаджэм къытырадзагъэм икъутафэ Хъазрэт ылъакъо къитефи ыгъефыкъуагь.

— 1942-рэ ильэсүм ишь-шхъэлүү мазэ шхончыкъэ заухээзэ, нэмүүцхэр тикъуаджэ къыдэхъягъэх, — **игүкъэкъыжъхэмкэз** къыддэгүацэ **Тыгъужь зэшхэм анахыкъэу Азэмат.** — 1943-рэ ильэсүм имэзэе агъотыгъэр зэкъэ зэкъягууайи ахэм тикъуаджэ къабгынагь. Лагымэу къуаджэм къытырадзагъэм икъутафэ Хъазрэт ылъакъо къитефи ыгъефыкъуагь.

Къоджэдэсхэм ащыц горэм нэмүцхэм айтолтагь Тыгъужь зэшьхъэгъусэхэр зэрэкоммунистхэр, Мусльимэт советскэ командирым зэришхъэгъусэр. Нэмыц дзэколыр нэу аубытыгъэм пчыпдыжынкэ къыхэпиджи ыныбыдж ыулагь. Зыль зэшьхъэгъэ бзыльфыгъэм шлэхэу идунаи ыхъожьыгь. Клэлэцыкхэм ныр агъэтылъыжынэу къафадэштыгъепти, нэбгыре заулэмэ бзыльфыгъэм ихьадэ къатыгъужийн шъэфэу чалхъажынъал.

Сэхшэр сэлтээфагахор 1911 ро ильсэым иклэх ары.

— Къинигъуабэ зэлпэтычын фаеу хъугье а лъэхъаным, — **Къетхыжы Азэмат.** — Казар-мэхэм тарысыгь, уарзэр ары кэдэнэу тилагъэр. Мафэм хъалыгы шүцэ грамми 100 ныэлп къытатыштыгъэр. Гъаблэ зэригъялэрэм къыхэклэу кэлэццыкли 2 — 3-мэ мафэ къэс ядунаи ахъожьыщтыгь. Алерэ сменэм калош зыщыгъхэр еджап!эм зыклохэклэ, адэрхэр лъапцэу казармэм къинэштыгъэх. Джа-раушчар, калошхэр залэлахъяз

Зыдэхъугъэр амышлэу Мыхынхутар зэрэгкодыгъэм икъебар бэ темышлэу Тыгъужжхэм къа-лэклэхъагь. Клэлэццыкүхэр ибэу къэнагъэх. 1956-рэ ильэсүм тым къидээзэуагъэхэр къуаджэм къизэклохэм. Мыхынхутар автобатальоном икомандирэу зэрэцчыгъэр, 1943-рэ ильэсүм ибэдээзогу нэмүүцхэм а батальоныр зэрээхакуятугъэр зэшхэм къа-фалтажицэл.

Рэущлэгүү калошхэр зээлтыхыээз ахэр еджэштгыгъэх. Клэлэптихэрэри бэрэ къытаощтыгъэх. Алеу хьалыгы фыжь зысихыгъэр 1949-рэ ильэсүр ары. Клэлэццыкүү унэм сурэттех къызэклом, джэнэгъон-чэдххэр зээлптихыжыээ зыт-фэлэгъагь. Ау лъэкьюоптихъэхэр зэрэтымьготыгъэм къыхажуу лъапццэу зытырядгъэхыгъагь.

Даут ары алеу къыкээзыйлэхьыэр. Еджэным ар фэцэгтагъэсп, ау йололасуу шүтүү, Можинизээ,

Тыгъужхэм яунэ ныкъошли лагымэу кытегафгъэм зэбгыриутыгь. Кіләцىкъухэм чыненү ау іәпәласэу щытыгь. Механизатор сәнәхъатыр ылә кырыргъэхъагъэу 1956-рә ильесым Даутчилишыр кызыеухым Казах-

стан күи, чыккэм икъэлтүн илахь хишыхаагь. Ар зыгуты-
гъэ СПМК-м космодромым икъэ-
псын юф дишлагь. Ау аш фэдэ
къэбарыр ылтотэн зэрэфимыты-
гъэм къыхэккэу аш фэгъэхыы-
гъэу ышхэм зи аригъешлагъэп.
Пенсием оклофе Чимкент щы-
псэугү, ыккуиту ылтэ тыригъэу-
цаагь. 2014-рэ ильэсүм идунай
ыхъожыгь.

Зәшхәмкілә Хәзәрәт ары ана-
хъэу гүгүу зыхыгъэр. Я 7-рә
класссыр кыуухыгъэу 1952-рә
ильтисым ятәшүпхъо Хәаджәт
ар кіләләцікүү унэм кычычишы-
жыгъигь. Я 10-рә класссыр кье-
ухыфә Хәзәрәт ятәшүпхъум иунә
исыгъигь. Икіләләцікүүхәм зәра-
фыщытым фәдәу Хәаджәт ащи
кыяфыщытыгъигь. Ятәшүпхъум
чәшүрә матәхәр ышыхәти Крас-
нодар шищәштыгъэх. Ахәм кыа-
клихырә ахъщәмкілә кіләләцікүү-
хәм гъомылапхъэхер кыафи-
щәфыщтыгъигь. Хәзәрәт бәре ащ
игугуу шүкүлә кыышыщтыгъигь. Ила-
хыыл пстәуми зәхәубұтатгъеу
кыяфашағъәм нахы ащ нахыбы-
бә кызырәфишшагъәр кысфи-
латеу хүгъэ.

Гүртү еджапләм үүж калар
Түкүрэ корректорэй гъэзетым
щылэжьагъ. Москва дэт къэра-
лыгъо университетым журна-
листикәмкә ифакультет къэзы-
ухыгъе Хазэрэт Къокыпә Чы-
жъэм ит къалэу Благовещенскә
ағъакъу, край радиом щылэ-
жьагъ. 1962-рә ильесым къы-
шегъэжьагъа 1975-рә ильесым

нэс гээзэтэм икорреспондентэй
офф ышлагь, ильэсыбэрэ край
гээзэтэм иредакторыгъ. 2004-р
ильэсүм илнай ыхъожжыгъ

Зэшхэмкээ Азэмэт ары клээццыкүйүү ибэхэм атегээпсихъээгүйнүүнэ нахьыбэрэ чээсын фасуултуу 1949-рэе илтээсүүм Клээццыкүхэм коцышхъэхэр къашаа зэрарагъяа зориулжышигъяа табле зэригъяалэрэм къыхэккоцыцаа заалуу ылже зидетакъомын чадаа изамшил докторын ичирсэн.

шьо къамыш пакокъ къызэрээ кэгъагъяжэхер, иакыл зэрэещюу тъагъэр, ащ ыуж бэрэ зэрээ сымэджагъэр, къелэццыкүү унэр къыбыгын шлоигъоу тъогъотоо зэрэкилэжжыагъэр ащ къысар фрилотэжжыгъэх. Етланэ ащ пкъа зэримылэр къыгурьылуу, дэгъоу маджруу рильтэжъяа, сабый ибэхээ шашчан цире ишм икелоччукъын

— 1953-рэ ильэсүм Кореийн
шыц кэлэцьыгүхэр тиунэ кын
вацахээм, тэ нэмэгд чыпэхээм
тагъякъогъагъ, станицэу Афип
скэм дэт унэм сэ сыйчэфгъагъ
Ростов дэт ремесленэ учили
щым сыйцеджагъ. Общежитием
тисыгъ, лэжьапкэм ипроцент З
кыятатыштыгъэр, — **кысфилос**
тагъ **Азэмат.**

жыкъем Ростов дэт университетим филологиемкэ ифакультет кыуҳыгъ, партием хэхьа.

Икъуаджэ кызыгъэзэжымъ, индыхылызыбзэмкэ кіләэгъаджэу Инэм гурыт еджаплэу N 2-м юф щышагъ. Ащ дақлоу Инэм еджэплэ-интернатми кіләләплоу, хъакләшщэу «Кавказми» зәдзэклаклоу ашыләжьагъ. Партием ирайком пропагандэмрә агитациемрәкэ иотдел инструкторэу щытыгъ, чэтэхъо фабрикэу «Октябрьскэм» щыләжьагъ, агропромымкэ профсоюзым иофышәхэм илъеси 8 ятъаматагъ.

Я 90-рэ ильэсчэх яублэгүү Тыгүүжүү Азэмэт райсобесым ипащэү щитыгыг. Цыфхэм ясоциальна фэлтн-фашлэхэр зыгьецкэлэрэ Гупчэү 1994-рэ ильэсчим зэхажагтэй ипащэү ар агъэнэфагь. Технологиякэхэр зэригьефедэхэрэм фэшү Урысыем социальна обесечениемкэ иминистрэ иштихьу тхыль ащ къынфагъяшьошаа.

Пенсием зэклю Азэмат арапыбзэклэ еджэшьоу зигъесагь. Ашкылэ Иэпилэгъу кыифэхъугъэр Тыркуем щыщ имамэу Тэхъутэмьыкое мэшитым къэклигъагъэр ары. Азэмэт джы Къурлан еджэ. Аш ишъхъэгъусэу Сарэ хэбзэлахь инспекцием ильзсыбэрэ щылэжьагь. Тыгъужь зэшъхъэгъусэхэм къалыфэгъэ къелишыр алэ зэклэдэгъэу зэдаплут. Акъо нахыжъзу Рустъян Краснодар дэт политехническэ университетыр кыуухыгь, хэбзэлахь инспекцием бэрэ щылэжьагь. Мурат полицием имайор. Нурбый Адыгейим щызэлъашлэрэ музыкант, фэлэпласэу адыгэ гыцнинэм кыргызбай, Тэхъутэмьи со мусычиле спүжелюм ишши

Тыгъужь зэшхэм яцыкыгүйгээ зэрагдьакуягъэм фэгъэхыхыг тхыль башлагьэ Азэмат ытхызыштоитуягъэр. Пенсием зэклом ашт игухэль кыыдехь угт. Ашт уеджэ зыхыуклэ Ѣылэнгыгээм къалигъохыгъэ ушэтыгпэе къинхэр къелэццыкүхэм зэрээгчачыштуягъэр огъешлагъо. Ахэм къяхъулэштийр умышлэу угт афэузы. Тыгъужь Азэмат итхыль мыйреүщэу зыкчиухыжырэри къыбгурэо:

— Тэ, зэшхэм, кыныгъохэм зыкъядгъэуфагъэп. Хъазабэу тپкіләкыгъэр мыухыжь, ау тпсэ пытэу тыкъэнагь. Хэгъэгуми зэрэтфельэкіеу тыфэлэжьагъэу сэгүүгэ. Мыхъунэу кыйтэхууллагъэхэр тыгу итымыубытэу тишүаагъэ нахьыбэу цыфхэм зерядгъэкыщтым тыпылтыгъ. Тянэрэ тятерэ тызэрпалуугъэм тетэу тыпсэугь, джарэущтэу зеклонхэу тэри тикілэлцыкүүхэр дгъесагъэх. Сэ кызыгурьыуагъэр зы: заом кызыдихырэр тхъамыкілэгъошху, аш фэдэ къэрэмыхъужь. Кынчуу тльэгъуугъэм фэдэ Тхъэм тикілэлцыкүүхэм аремыгъэлэлгъэй.

АКІЭГҮЙ Разыет.

Цыфымрэ гъаштэмрэ

Шушлагъэр зэкэми апшь

Исэнхъат фэшыпкъеу щыненыхъэ гъогур къезыкъугъэ
иешынэ Нуҳъэ 1922-рэ ильесим Гъобекъуае къышыхъугъ.

Кіләегъеджэ училищыр, апшъэрэ еджапіер Мыекъуапэ къышуихъигъех. Кіләегъеджэ йофшынэр Пчыхъалыкъуае щыригъэжъаг. 1949-рэ ильесим икъоджэ гупс къыгъэзэжъи хисапымкі, физикемкі пенсиием мәктофэ риғаджагъех.

Хэгъэг ззошхом ыуж унагъохэр къинъохэм ахетыгъех. Кіләеджаклохэм гъомылапхъэхэр, ашыгъыштыр афикущтыгъэп, тхылхъэм ашыкіштыгъех. Шъузабжэх ясабийжэррагъеджэнхэр къяхъыльекъыштыгъ. Иешынэ Нуҳъэ щыненыхъем изэхъокыныгъехэм якуулэ

1950-рэ ильесхэм хэгъэгум иеджапіэхэм кіләеджакло-йофшынэр Гъобекъое еджаклохэм япащэу ильесбэрэ щытыгъ.

итыгъ. Тхяусыхъенир ыгу къыригъахъештыгъэп. Унагъохэм ахахъештыгъ, гүшүэ фабекі, зэхэшэн йофыгъохэмкі элпэгъету афехъуштыгъ.

Еджапіем икіләегъаджекхэм Н. Иешынэр анахъыжъаг, ареу щытми, бэмэ упчэгъету ашыштыгъ. Нешхъонтэ кіләегъаджэр къабзэу фэпагъэу классым чөхъаныр шэншыу фэхъуягъ. Кіләеджаклохэм нэгушлоу апэйхокыщтыгъ, агу къызтыйнэм, гумэкъыгъохэр ашигъетупшэнхэм пылыгъ.

ИгушыI, иЙофшагъ

Хисапыр, физикэр щыненыхъем епхыгъехэу кіләеджаклохэм къафиуатештыгъ. ИгушыI ийофшагъакі ыгъаджэн зэрилэгъырэ къуаджэм щыщхэм ашыгъешшэгъоноигъ. Урокыр ригъэжъеным ыпекі кіләеджаклохэм ахэхъаныр ыгу рихъищтыгъ. Бэдэжэним тіеклю хильасхэрэм лъашэу аткуоштыгъэп. Адыгагъэ хэльэу, сэмэркъеур игъом ыгъэфедээ ыгъэрхъатынхэм фэшI амалхэр къытотыштыгъ.

Кіләеджаклохэм яунагъохэм ахахъэ зыхъукі, зэгъепшэнхэр ышыштыгъех. Кіләеджэко «Кынхэм» адэжъзыкокі щыкагъэу афильтэгъурэ къызэрхэгъищшыт шыкім пэшорыгъешшэу егупшысштыгъ. Клалэр мыхъунэу зэрэзеклорэм къытотыштыгъи ыгъашлагъэу илэхэр, сэнаушигъи ыгъашлагъэу къыхъищтыгъ. Ну-тыхъэм къагъэктэжъыз «тхаяуягъэпсэу, тиклэ зыфэдэр нахьышлоу тэбгъашлагъэ», — къыраложъэу бэрэ къыхъакігъ.

— Зы йофым утегущыIэмэ, узегурион, узэрэлтиэн фае, — ышыттыгъ Н. Иешынэр.

Ну-тыхъэм кіләегъаджэмрэ жабзэ зэдагъотыгъеу, зэфэрэзхэу зэбгырыкъыжыщтыгъех.

Н. Иешынэм темэр къылотагъэу кіләеджаклохэм упчіе къызырамытыкі ийофшакі ыгъэрэзаштыгъэп. Щыкагъэу зыфильгъужыщхэм ягупшысштыгъ.

— Пишигъэу унэм сяя къызихъажыкі къызыхигъещытгъэп. Анахъеу рэхъат къезымытыгъээр темэр икью къызэуимыхъигъэу къышыхъу зыхъукі ары, — игуъэкъыжхэм тащегъэгъуазэ Иешынэ Нуҳъэ ыкью Юрэ.

— Сабыим шу уельэгъумэ, ишъэф къууиоцт. Къызэрэпшыгъуярэ къыхъэш. Аш ишъэф тидэхъашхынэр тэрэзэп. Шъэфыр зыгорэм фэпотэжъыныр дэгъоп. Гүшүэ «мышыукі» джэнджешыр ыгу ибдээ хъущтэп, — ышыттыгъ Н. Иешынэм.

Щыненыхъэм фэбгъэсэнхэр

Еджаклохэр шэненыхъем даклоу адигэ шэн-хабзэхэм, щыкіе-псэукі афэгъэсэнхэр йофыгъо шъхъаэхэм ахилтытэштыгъ. Укъезыуухъэрэ дунаим гүклэ ухэмыхъеу, къыбгурмыоу кіләеджаклохэр аш хэпшэнэу уфэжъенир мыйтэрээу ылдэштыгъ.

«Угъошненеу уфэмыемэ, зыплыхъ, ухэукионеу уфэмыемэ, упчэгъ» адигэмэ ало. Къыхъхыгъэ сэнэхъатыр пишогъэ-

шэгъонеу зэрэштыр щыненыхъем къышыбгъашыпкъэжынэм Нуҳъэ мэхъэнэ ин ритыштыгъ.

Гъобекъуае тхаклохэр, сурэтышхэр, артистхэр, лэжэкіо кэдэхъэр, кіләегъеджэ цэрийохэр къыдэгъигъех. Ахэрэзигъеджагъэхэм ашыщ Н. Иешынэр.

— Иешынэ Нуҳъэ цыфышуугъ, ымакъэ ытэгъэу кіләеджаклохэм адэгүшшытгъэп. Шъхъэлхэр ин фэтшытгъ, — къытиуагъ Гъобекъое гурыт еджапіэр къезыхъигъэу, Урысы-ем, Адыгейим язаслуженнэ тренерэу, республикэ общественнэ движение «Адыгэ Хасэм» хэтэу Хьот Юнис.

Йофшынэм имэхъан

1950-рэ ильесхэм хэгъэгум иеджапіэхэм кіләеджакло-йофшынэм узэрилпурэр зыдэошшэжы, лэпкэ шэн-хабзэхэр огъэльапіх. Тиклэегъаджэ плунгээр зэкэми апэ ригъэшытгъигъ.

— Узыхэт цыфхэм уахээзгээнэм фэшI йофшынэм угъэцакло-йофшынэм узэрилпурэр зыдэошшэжы, лэпкэ шэн-хабзэхэр огъэльапіх. Тиклэегъаджэ плунгээр зэкэми апэ ригъэшытгъигъ.

Н. Иешынэм ригъеджагъэхэм ашыщихъ щэненыхъэлхэху Шъхъэлхэо Абу, Даутэ Юр, сурэтышху Къат Туцожь, кіләегъаджэ Стлашь Майор, тхаклоу Гъукэл Нурбый, хэбзэ къулыкъушхэху Хъокло Рэмэзан, Хъунэго Чатиб, нэмыхъхэри.

Иклалхэхэри дэгъоу ыптугъэх. Үкъохэм анахъыкъеу Юнис биологии щэненыхъэхэмкі доктор, профессор. Юри, Рэмэзани, ашыхъухэм апшъэрэ еджапіэхэр къаухыгъех.

Адыгэ ашугэу Туцожь Цыгъо ыпхъоу Сим ары Иешынэ Нуҳъэ ишхъэгъусагъэр. Мэшэлахь. Кілэй зэдапуугъ.

ИЙофшагъэ ашыгъупшэрэп

Н. Иешынэр Гъобекъуае игурыт еджапіэ ипрофсоюзны комитет ильес 17 ипэшагъ. Туцожь районным икіләегъеджэ анахъ дэгъухэм ахалытэштыгъ, исурэт щытхуу пхъэмбгъум къыраяхъэштыгъ. Гъобекъуае игурыт еджапіэу игъашээ зышигъэкъуагъэм шэжээ мыйхъобгу къышыфызэуахыгъ.

Мы мафэхэм Иешынэ Нуҳъэ къышыхъугъэр ильеси 100 хувьгээ. Үкъохэм анахъыкъеу Юрэ къызэрэтиуагъеу, ятэ ишүшлэгъэ цыфхэм ашыгъупшэрэп. Къэралыгъо гъэпсыкі илэу Адыгейир зыпсэурэр ильеси 100 зэрэхъугъэм фэгъэхъыгъээ зэхахъэхэм ахэлажьхээзэригъеджагъэхэм, дэгъоу зышигъэштыгъэхэм гүшүэ фабэхэр къыфалуагъех.

«Адыгэ макъэм» иныбдэгъетуулоу Иешынэ Нуҳъэ щыттыгъ. Республиком ижэхъагъэхэм аргыгушоштыгъ. Тигъээзет къыфатхэ зыхъукі темэу ыштагъэм зэригъэгумэкъырэр, йофым хэшыкі зэрэфырилэр гум къикырса сатырхэм къахъищтыгъ. Шушигъэрэ зэкэми апшъэ ышыныр ишшэрильэу зыфильтэжъищтыгъ.

Гъобекъуае сыйкомэ зэшхъэгъусэ Иешынэм яунагъо саклэупчие бэрэ къыхъакыгъ. Симэ нэгушлоу къызэрэспэгъокыщтыгъэр, гум къикырса гүшүэ зышигъупшхэрэп. Апшъэрэ еджапіэр къымыухъигъагъем, щыненыхъем иуниверситет шиененыхъигъэу щызэригъэгъотыгъэр гъашэм къызэрэштэжъырэр сшюгъэшшэгъоигъ... Нуҳъэрэ Симэрэ язэдэпсэукі икьюу тызэрэфэмыхъагъэр сигукуохэм ахэслытээ, Мыекъуапэ къеклурэ гъогум сыйытхъажыщтыгъ...

ЕМТЫЛН Нурбый.

Къэбар зэфэшхъафхэр

Агу къагъэкІжыгъ

Мыекъопэ къэлэ администрацием гъесэнгъэмкэ икомитет джыри зэ кьеты еджапІхэм ашыкlorэ гъецкіжын йошшэнхэм апэухъэрэ ахъщэр нытыхэм къаахын зэрэфимытхэр.

Мы лъэнкъомкэ хэбзэгъеуцугъэр гъецкіагъэ зэрэхъурэм Комитетир лъэппльэ, улъякунхэр зэхечхэх. Аш илашшэу Ольга Романенкэм къыззериуагъэмкэ, мы йофигъом фэгъехъыгъэ унашшор заштагъэр ильэсих

хъугъэ. Нытыхэм егъезыгъэ йофкэ ахъщ къайхы зэрэмыхъущтыр аш итхагъ.

Ау щитми, юридическэ лицэхэмрэ цыф къыззериуаклохэмрэ шүшэл 16-ицэхъяа еджапІхэм къараты ашоигъомэ, зи пэриюху афэхъущтэп. Джаш фэдэу,

гъецкіжын йошшэнхэм ахэлажжэ зышшонгъохэми зи апэуцужыштэп.

ЕджапІхэм хэбзэнчъэу ахъщ ащаугъоу къэбар зыэклэлхэр гъесэнгъэмкэ Комитетым ителефон номерэу **(8(8772)52-27-58)-м** теонхэ альэкъишт.

Гъогур агъэкІжыгъ

Джэджэ районым ит псеуплеу Гончаркэр Адыгеим ичылээ анах гъешгъонхэм ашыщ, зыгъэспэфакло къаклохэрэм япчагъэ маклэп.

Аш щылэ Дендрологическэ паркым къеклыре лъэпкэ зэфэшхъафхэу 350-рэ фэдиз щыззебгъелгъун пълэкъышт. Аш фэшхъафэу паркыр цэрийо зышыгъэр мыжъо-аммонит зэфэшхъафэу дэлххэр ары.

Гончаркэ уезышлээрэ гъогум изытет аужыре ильэсхэм дэй хъугъагъэ. Лъэпкэ проектэу «Щынэ-йончээ ыкчи шэпхъэшшу-

хэм адиштэрэ гъогухэр» зыфилорэм ишшуагъекэ гъогу laxъэу «Гончаркэр — Черемушкэр — Кепермесскэр» зэтырагъэпсыхъажыгъ.

Федералнэ шапхъэхэм адиштэрэ гъогур зыгъекижыгъэр Адыгэ Республикаем автомобиль гъогухэмкэ иучреждениеу «Адыгея-автодорыр» ары. Аш илашшэу Алексей Корешкиным къылыугъ лъэпкэ проектым

къыдыхэлтыгъэу агъэпсыжыгъэ гъогу laxъэу икыльхагъэ километри 4,9-рэ зэрэхъурэр, джэ Дендрологическэ паркым къеклорэ зыгъэспэфаклохэр гупсэфэу гъогум щызеклонхэ зэральэкъыштэр.

Лъэпкэ проектым йофзишлэрэм къыщегъэжъагъэу зекло маршрутхэм ашыщэу километрэ мини 4-м ихуу хэгъэгум щагъэцэкіжыгъ.

Шъонтырыпэо ныбжыкІэхэр

Ильэсих хъугъэ искуствэхэмкэ кэлэццыкlu еджапІэу псеуплеу Тульскэм дэтым шъэожыхээри пшъэшхъэжыхээри шъонтырыпым теонхэу зыщагъасэхэрэр.

Ахэм йоф адэзыштээрэ Цыккүшэ Мыхамод. Ансамблэм адигэхэр, дагъыстанхэр, ермэлхэр, урысхэр ыкы нэмвиклъепкъхэм къаахкыгъэхэ кэлэццыкluхэр ахэтих.

Ежэ Мыхамод Мыеекъуапэ иджапІэу N 4-м адигабзэр ёызэригъэшлагъ, адигэ къашхъохэр къышшэу зигъэсагъ. Университетым зычахъэм къэшшокло ансамблэу «Нарт» зыфилорэм хэтигъ. Кавказым щыпсэурэ

льэпкъхэм хагъэунэфыкырэ мэфэкхэм, джэгхэм, зэнэкъокхэм шъонтырыпым ымэкъэ чан ашшэу. Аш утеонир псынклю бэмэ къашлошы, ау хэукох. Къарууи, щэлагъи, йэпэлэсагы ищикалахъ.

Кружокым къеклорэ кэлэццыкluхэр зэкэ чаных, псынклю, зэгурэох, зи унагъом фэдэу зэхэтих, сценэм къызэрэхъэхэу «Нарт» зыфилорэм хэтигъ. Кавказым щыпсэурэ

зэфэшхъафхэр къашхъэ зыхыкэ, зэдьрагъаштэу шъонтырыпхэм амакъэ зыкырағаштэ.

Аужыре лъэхъаным пшъэшхъэжыхээри кружокым къаклохэу рагъяжъагъ. Шъонтырыпым бзыльфыгъэхэр төоштгъэхээп, ар хуульфыгъэхэр ары зыфэгъэзгъагъээр.

Мыхамод ыгъасэхэрэм шъонтырыпым ымакъэ агу рехы, Кавказым щыпсэурэхэрэм зэкэми ар зэрэklasэм егъэгушхох.

Афэрэзэх

Адыгэ Республикаем йошшэнхэмкэ ыкчи социальнэ хэхьонхыгъэмкэ и Министерствэ ыштэгъэ социальнэ проектэу «Унэгъо санаториер» чанэу зыщагъэцакІэхэрэм Шэуджэн районыр ашыщ.

Проектыр зыныбжэ хэкютагъэу зизакьюу псеухэрэм, сымаджхэм, сэкъатныгъэ зицэхэм ѹылтигъу афэхъугъэным тэгээпсихъагъ. Аш фэдэу къуаджэхэмрэ къутырхэмрэ ашыпсэухэрэр нэбгыришьем ихуу.

Чъэпьюогъу мазэм ахэм фэло-фэшэ 817-рэ афагъэцкагъ. Проектым къыдыхэлтыгъэу сымэджэшым е поликлиники мыйклошхъущтхэм адэжж къаклох, врачхэм температурэ е лъыдэклюае ялэмэ афашы, унэм зэрильхэу афашлэн фаехэр къафатхых.

Нэжъ-лужхэр бэрэ мэссымаджхэм, шэхэу мэпшых, яшэжж къыщеки, бэмэ Альцгеймер узыр къафыкъокы. Япсаунгъэ нахь дэй зэрэмыхъунэу ахэм афэдэхэр санаториехэм агъаклох, ау зышхъэ зезымхъэжышихъэрэм ящыклагъэр унэм ащафагъэцаки. Фэло-фашлэхэр зэкэ хабэм иахъщеки зэшшуахых.

Нэклюбгъор зыгъэхъазырыгъэр ШАУКЬО Аслъангугац.

АР-м хэгъэгу клоцI йофхэмкIЭ и Министерствэ къеты

Сомэ мин 50-м ехъу шIуатыгъугъ

ГээпцIагъэ зыхэль бзэджэшIагъэ кызэрэдзызерахъагъэм кыхэкIэу полицием идежурнэ часть ильес 45-рэ зыныбжь бзыльфыгъэу Мыеекъуапэ щыпсэурэм зыфигъэзагъ.

Ащ кызызериуагъэмкIэ, сатуушылпэ интернет-сайтхэм ашыц горэм Iекыбым кыщашигъэ иавтомобиль изапчасть щащэу ылтэгъугъ. Щаклом зыфигъази ахъщэр зэригъехащ картэм иномер кыриуагъ ыкIи бзыльфыгъэм сомэ мин 50 ащ фыригъэхъагъ. Ау нэужым щаклом зигъэбыльтыжыгъ ыкIи заригъэхътыжыгъэп. Мыш епхыгъэу полицием илофышIэхэм уголовонэ йоф кызызлахъагъ, ащ даклоу улъякун йофхъабзэхэр зерахъэх.

Полицием изэфхысыжхэмкIэ, Интернетыр кызфагъефедээ щэн-щэфынным ылтэныкъокэ гээпцIагъэ зерахъэ. ГүшнIэм пае, мы ильесым чьэптиогу мазэм гээпцIагъэ зыхэль хуульфыгъэ 13 Адыгейн щагъеунэфыгъ. Щысэ къэтхыын, ильес 73-рэ зыныбжь Мыеекъуапэ щыц хуульфыгъэм иавтомобиль хэль пкыгъюор кызфын мурад иэу ымышIэрэ щаклом икартэ сомэ мин 16 фыригъэхъагъ. Джащ фэдэу агъэпцIагъэ ильес 54-рэ зыныбжь хуульфыгъэм Мыеекъопэ районым хэгъэгу клоцI кулыкъум иотдел зыфигъэзагъ. ымышIэрэ цыфым сомэ мин 40 фыригъэхъагъ, ащ лыпытэу гээпцIаклом зигъэбыльтыжыгъ. Аарэ щитми, бзэджашэр къаубытагъ, ар Краснодар щэпсэу, ильес 32-рэ зыныбжь.

Шыгу къэтэгъэкъжы, шумышIэрэ щаклом ахъщэр фижкугъэхъаным ылтэ ащ икъебар зэжкугъаш, зяшумыгъэгъедел.

Зэнэкъоκъум икIэуххэр къэнэфагъэх

УФ-м хэгъэгу клоцI кулыкъум илофышIэ и Мафэ ипэгъокIэу АР-м хэгъэгу клоцI йофхэмкIэ и Министерствэ къэлэцыкъу творчествэмкIэ шьольыр зэнэкъоκъу «Сянэ-сятэхэм полицием йоф щашIэ» зыфиорэм икIэуххэр зэфихысыжыгъэх.

Полицием имэхъанэ зыкьеgъэтигъэенным имызакъо къэлэцыкъухэм мы сэнэхъатым хэшIыкI фыригъэу къэтэджыгъэнхэм йофхъабзэр фэйорышIэ. Зэнэкъоκъум хэлажъэхэрэм ясурэт шыгъэхэмкIэ кыраотыкъгъэх полицием илофшIэн зыфэдэр, кулыкъум ишшэрильхэр, нэмыхIхэри.

Мыгъэ зэнэкъоκъум ильеси 6-м кыщегъэжыгъэу ильес 14-м нэс зыныбжь къэлэцыкъухэм ялофшIэгъэ

40 фэдиз кырахъыллагъ. Сурэтшыгъэ анахь дэгъухэр осэшIхэм кыхахыгъэх. Ахэм ахэтгыгъэх ведомствэм епхыгъэу йоф зышIэрэ Общественна советым илъяклохэу Светлана Дорошенкэр, Джыгунэ Фатимэ ыкIи Александр Девтеровыр.

Комиссием зэфхысыжъэу ышыгъэхэмкIэ теклонгыгъэр афагъэшшошаш Шээжэ Заринэ, Огъурлы Мединэ, Баджэ Расулрэ Батыррэ. Ащ нэмыхIэу Министерствэм исследственне подразделение загъэпсыгъэр ильес 60 зэрхъуыгъэм епхыгъэу хэушхъафыкыгъэ шуухафтыныр афагъэшшошашгъэх Пицьдатэко Динэрэ Данэрэ.

КъулыкъушIэхэм апэуцужыгъ

2022-рэ ильесым шэкъогъум и 4-м, чэщыр хэккотагъэу Мыеекъуапэ ипатруль-постовой кулыкъу илофышIэхэр шапхъэхэм адимыштэрэ зекIуакIэхэр зезыхъэрэ амыгъэунэфыгъэ цыфым рихыллагъэх.

Полицием икулыкъушIэхэр а чыпIэм кызызкохэм автомобильэу ВАЗ-2111-м исыгъэ хуульфыгъэм идокументхэр къаригъэлтэгъунэу ралуагъ. Ау амыгъэунэфыгъэ хуульфыгъэр къамыдэу машинэр зэхигъани, полицием икулыкъушIэхэм къательэдагь ыкIи зигъэбыльтыжыгъ. КулыкъушIэ нэбгыритгуми шьобжхэр атещагъехэ хуульфыгъэр къаубытагъ, ащ ильес 43-рэ зыныбжь, Мыеекъуапэ щэпсэу, ешуугъэу рулым къэрыгыгъ.

Хуульфыгъэм администривнэ протокол фызэхьэуцуагъ.

Уголовнэ йоф къизэIуахыгъ

Полицием идежурнэ часть Мыеекъуапэ щыпсэурэ хуульфыгъэм зыкыфигъэзагъ.

Ащ кызызериотагъэмкIэ, иавтомобиль унэ үүпэм зэрэуигъэуцаагъэр ыгу римыхъэу ильес 37-рэ зыныбжь хуульфыгъэ ешуугъэр кыышонаагъ. Хуульфыгъитгур зэдахээзэ, ешуугъэм автомобиль икалотыгъэфыкъуагъ. Зэрарыр сомэ мин 13 фэдиз мэхъу.

Ышээзэ зыгорэм имылку зэригъэфыкъуагъэм кыхэкIэу ащ уголовонэ йоф кыфыззлахъагъ, бзэджашэр ильеси 5-м нэс хялс тиралхъан альэкъышт.

Хэбзэуκъоныгъэу зерахъагъэхэм ащагъэгъозагъэх

Адыгейим игъогухэм гьогурыкъоным ишапхъэхэр зыукъохэрэр зыгъэу

нэфырэ пкыгъуи 125-рэ атет. 2022-рэ ильесым имэзи 10-у пкыгъэм ахэм яшуагъэкIэ административнэ йоф миллионым ехъу кызэIуахыгъ.

Мы системэм йоф зэришIэрэм нэуасэ фашыгъэх Мыеекъопэ гуртэд еджалIэу N 17-м ия 11-рэ полицейскэ класс щеджэхэрэр. АР-м и Къэралыгъо автоинспекции икулыкъушIэхэм ашшээрэ классым щеджэрэ къэлэеджаклохэм пкыгъюм йофэу ыгъэцакIэрэр къафалотагь ыкIи арагъэлтэгъугъ. Къэлэеджаклохэм яупчIэхэм джэуапхэр къаратыжыгъэх.

Урысые паспортыр аратыжыгъ

Урысыем и МВД кощын йофхэмкIэ иотделэу Мыеекъопэ районым щыIэм Луганске ыкIи Донецке народнэ республикэхэм къарыкыгъэхэу Адыгейир пээупIэкIэ кыхэзыхыгъэхэм Урысыем ипаспортхэр щаратыжыгъэх.

АР-м хэгъэгу клоцI йофхэмкIэ и Министерствэ ипресс-кулыкъу илофышIэ Абрэдж Адам кызызериотагъэмкIэ, гъэкIэкыгъэ шыкIэм тетэу зэкIэм паспортхэр афагъэпсыгъэх. Ашхъэ къезыхыжэхэй Адыгейим къэкуагъэхэм ящIэгъэ документхэр охтэ къэкIым афагъэпсыгъэх, упчIэжэгъу афэхуугъэх.

МэфэкI шыкIэм тетэу ахэм паспортыр ыкIи УФ-м и Конституции зэрэгхэгээ тхылтыр аратыжыгъэх. Дахэу къазэрэпэгъокыгъэхэм ыкIи іэпилэгъу къазэрэфхуугъэхэм афэшI ахэр полицием икулыкъушIэхэм афэрэзагъэх.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр КIАРЭ Фатим.

Самбо

Абрам Агамирян фэгъэхьыгъ

Урысыем спортымкэ изаслуженнэ мастерэу Абрам Агамирян ыцлэкэ агъенефэгъэ шүхъафтынхэм якыдэхын фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъур Курганинскэ щыкуагъ.

Дунаим, Европэм язэнэкъокъу-
хэм апэрэ чылгэхэр къащызыхы-
гъэ Абрам Агамирян Мыекъопэ

бэнэпэ еджаплэм щапуугъ, иапэрэ
тренерыр Николай Нефедов. Кы-
зыщыхъуругъэ Курганинскэ щызэ-

хащэгъэ зэлуклэгъухэм Урысыем
ишольтырхэм къарыкыгъэ бэнэ-
клохэр ахэлэжьагъэх. Апэрэ

чылгэхэр къащызыхыгъехэм Уры-
сыем спортымкэ имастер хүн-
хэмкэ шапхъэхэррагъэхъ

Адыгэ Республикаем самбэмкэ
испорт-еджаплэ ипащэу, спортым-
кэ дунэе класс зиэ мастерэу
Делэкъо Адам къитиуагъ тибэ-
наклохэм ухъазырыныгъэ дэгъу
къызэргэхэлэгъуагъ

Мэлгощ Адам, кг 58-рэ, апэрэ
чылгэхэр къащызыхыгъэхэм Урысыем
спортымкэ имастер хүнхэмкэ шапхъэхэр
ригъэхъуагъэх. Нарт шъаор
тренерхэу Делэкъо Адам, Гъом-
лэшк Алый агъасэ, Адыгэ къэралы-
тэй университетим и Мыекъопэ
къэралыгъо гуманитарн-тех-
ническе коллеж щеджэ.

Нащэ Расул, кг 71-рэ, Лыгуужу
АЗмэт, кг 98-рэ, апэрэ чылгэхэр
къащызыхыгъэх. Тренерхэу Джары-
мэкъо Рустамэ Джарымэкъо
АЗмэтэ дышльер къэзыхыгъехэм
япащэх.

НакI Айдэмыр, кг 71-рэ,
ятлонэрэ чылгэхэр кыфагъэшшо-
шагъ. Аш итренерых Делэкъо
Адамрэ Джарымэкъо Рустамэ.

Кобл Рэмэзан, кг 58-рэ, Гъом-
лэшк Анзор, кг 64-рэ, Бэгъ Тимур,
кг 71-рэ, Хъакъуй Амир, кг 79-рэ,
Ингъуш Владимир, кг 98-рэ,
яцэнэрэ чылгэхэр къащызыхыгъэх.
Бэнаклохэр тренерхэу Джарымэ-
къо Рустам, Джарымэкъо Азмэт,
Делэкъо Адам, Гъомлэшк Алый,
Бастэ Сэлым, Нэлсэу Бисльян
агъасэх.

Хагъэунэфыкырэ чылгэхэр
къащызыхыгъехэм, спортымкэ
мастер хүнхъе Мэлгощ Адам,
тренерхэм тафэгушо.

**Зэхээшагъэр
ыкчи къащызы-
гъэхъирэ:**
АР-м лээпкэ Йоххэм-
кэ, Иэкъыб къэралхэм
ащыпсэурэ тильэпкээ-
гъухэм адярыгъэ зэлхы-
ныгъэхэмкэ ыкчи
къэбар жуугъэм
иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
385000

къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер зыдэ-
шылэр:**
385000,

къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм
къащызыхъирэ А4-кэ
заджэхэр тхъапхэу
зинчагъэхэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээ, шрифтыр
12-м нахь цыкунзу
щытэн. Мы шапхъэ-
хэм адимиштэрэ
тхъагъэхэр редакцием
зэклегъеклюхых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщашихъятугъэр:
УФ-м хуутын Йоххэмкэ,
телерадиокъэтийн-
хэмкэ ыкчи зэлты-
Иэссыкэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чылгэ гъэлоры-
шамл, зэраущихъятугъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщашихъятугъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Зэклемкэ
пчагъэр
4656**
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2020

Хэутынным
уздыкээтхэнэу
щыт уахъэтэр
Сыхатыр
18.00

Зыщашихъятугъэхэ
уахъэтэр
Сыхатыр
18.00

Редактор шъялаэм
ипшээрэльхэр
зыгъэцакдэрэр
Мэшлэкъо
С. А.

Пшээдэхъыж
зыхъырэ секретарыр
Тхъаркъохъ
А. Н.

Баскетбол

Фэхъазырим ехъы

«Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — «Нефтехимик» Тобольск — 76:66 (20:7, 21:15, 17:22, 18:22). Шэкюгъум и 13-м спорт Унэшхоу «Ошъутенэм» щызэдешшагъэх.

«Динамо-МГТУ»: Кочнев — 12, Милютин — 21, Гапошин — 19, Александров — 8, Чичайкин — 9, Рябов — 7, Суслов, Чаленко.

«Нефтехимикым» къащызыхъирэ: Лаптев — 10, Бондаренко — 14, Мишалов — 10.

«БАРС-РГЭУ-м» ятлонэрэ ёшэлгээр «Динамо-МГТУ-м» шүүхъыгъ. Тиешлаклохэм зичээзуу зэлуклэгъум дэгьюу зыфагъэхьа-
зырыгъ, теклонигъэр къащызыхъигъ.

«БАРС-РГЭУ-р» апэрэ чылгэхэр фебанэ. Аш фэдэе командэ лъэ-
шым «Динамо-МГТУ-р» зэ зэрэ-
теклуагъэр гъэхъагъэхэ фэтэ-
лэгъу.

Ятлонэрэ зэлуклэгъур

«Динамо-МГТУ» — «Нефте-»

**химик» — 85:66 (18:25, 33:11,
15:11, 19:20).**

Шэкюгъум и 14-м «Ошъутенэм» ѿ-
зэдешшагъэх.

«Динамо-МГТУ»: Кочнев — 21, Милютин — 11, Гапошин — 20, Александров — 15, Чичайкин — 9, Горохов, Натэкъу, Чаленко, Рябов — 8, Суслов — 1.

«Нефтехимикым» къащызыхъирэ: Лаптев — 21, Муха — 13.

Апэрэ едзыгъом «Нефтехимик» иешлаклохэр бэрэ апэклэ ильгээх. Хъагъэм Iэггаор анахыбыэрэ изыдэшшагъэх. Лаптевыр къащызыхъигъ. Ятлонэрэ едзыгъом «Динамо-МГТУ-м» ухъумэн юфы-
гъохэр нахь дэгьюу ыгъэцаклэхэ-
зэ хъурджанэм Iэггаор ридзэу
ригъэжьагъ. «Нефтехимик» аш
фэдэе ешлаклэм фэмыхъазырэу
къэльяагъоштыгъ.

«Динамо-МГТУ-р» нахь шъуам-

бьюу зэршшэрэм ишшуагъэхэ
хъаклэхэм якомандэ ыпэ ишьыгъ.
Теклонигъэр къызэрэдихыштэм
щэч хэлгэгъэп. Тренер шъялаэм

Андрей Синельниковым нахь
нубжыкэхэу Гороховыр, Натэкъу,
Чаленко ешлаклэм къыригъэхъагъэх.
Хъагъэм Iэггаор радзэн амьтэлкыгъэми, зэлуклэгъур шүүкэ къятэжынэу тагъэ-
гүгъэ.

Пресс-зэлуклэгъур

— «Нефтехимикым» тогъого-
го къызэрэшшотхыгъэм мэхъанэ
хэхыгъэ ил. Аш ишьы зышоонгъо
командэхэм аш ашыщ. Артем
Гапошинир, Илья Александровыр,
Владимир Чичайкиныр, Юрий
Кочневыр, Александр Милютинир
зэхэцэн юфыгъохэмкэ, хъагъэм
Iэггаор радзэнимкэ щысэ атегхы-
нэу ешлаклэм, къытиуагъ «Дина-

мо-МГТУ-м» итренер шъялаэм,
Адыгэ Республикаем изаслуженнэ
тренерэу Андрей Синельниковым.

Чылгэхэр зыдэшшыт- хэр

Ашшэрэ купым хэт баскетбол
командэ пээчэ зэлуклэгъуу 8
мыгъэ илэгъ. Чылгэхэр зыдэшшытхэм,
очко пчагъэрэ ялэм шъуашытэ-
гэгъуазэ.

1. «Динамо-МГТУ» — 15

2. «ЧелБаскет» — 14

3. «БАРС-РГЭУ» — 14

4. «Южный слон» — 12

5. «Нефтехимик» — 12

6. «Металлург» — 11

7. «Чеб. Ястребы» — 9

8. «РПФ-Университет» — 9.

Шэкюгъум и 25 — 26-м «Ди-
намо-МГТУ-р» «Металлург» Маг-
нитогорск Мыекъуапэ щылуклэшт.